

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godinu K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 filira na godinu više, a u Americu K 1.40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava se nalazi u Šmidhenovoj ulici broj 22, a otpravništvo u „Samoborskoj tiskari“ S Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvršćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA I.

U Samoboru, 1. kolovoza 1906.

BROJ 15.

Prezaduživanje seljačkoga posjeda.

I.

Na tijelu našega narodnoga gospodarstva, napose seljačkoga gospodarstva, pojavila se teška rana, koja se svakim danom sve više širi i sve dalje zahvaća. To je lakoumnno i prekomjerno zaduživanje seljačkoga posjeda. Pravi prijatelj naroda s bolju u srcu prate taj korak, koji se poput prave zaraze stao širiti tolikom snagom, te već nastaje pogibao, da će tijelo narodnje posve oslabiti za daljnu životnu borbu, te će se nemoćno i iscrpljeno predati na milost i nemilost onomu, iz čijih je ruku izišla klica zarazne ove nesreće u obliku prekomjernoga, a dosta puta i nesavjesnoga podavanja vjeresije.

Mnogo lijepo, plodno i blagosloveno hrvatsko ognjište ugasio je i opustjelo uslijed toga, što mu je gospodar preobilno primao ponude vjerovnika, ne misleći kod toga nikada, da se pozajmljeno dobro mora i vratiti. Jest, i on ga je vratio, ili će ga tek vratiti, ali će zajedno s tim i propasti. A na njegovu lijepu i plodnu domu koga on nije umio dosta cijeniti i ljubiti, možda će zasjesti tuđinac, osnovat si sreću i zagospodovati njime.

Sklonost našega naroda na zaduživanje tolika je, da u tome brzo prevrši pravu mjeru, te mjesto pomoći i spasa, žalibože samo prečesto zapada u materijalnu, a dosta puta i u moralnu propast. Čini se, kao da je to zlo našem čovjeku prirodno. Ali to nikako nije. Sklonost na zaduživanje počela se pojavljati u većoj mjeri tek u ovo dva tri decenija, dok se n. pr. za vrijeme zadružnog gospodarenja nije za nju gotovo ni znalo. Razmotrimo ukratko, kako je do toga došlo.

Dokinućem seljačkih zadruga, razdiobom i inače mnogi je kraj naše domovine šetovao.

Nastalo je rascjepkanje zemljišnog posjeda ispod najmanjeg minimuma. Pošljedica tome bila je prezaduženost: otvorilo se polje lihvarstvu, nastale dražbene prodaje nekretnina, mnoge i mnoge ostavinske rasprave i posebni njihovi troškovi i koješta drugo.

Uopće: domaće je ognjište našega seljaka ostalo bez svake zaštite. Zakonskog ograničenja nema kod opterećenja posjeda; nema ga kod individualne razdiobe, nema ga kod pretresa gdjekad upravo bezdušnih zahtjeva pojedinih lihvara i nekih vjerovnika na slobodni zemljišni posjed seljaka, — i, nema ga uopće ni u kojem pravcu.

Jedino vlada slobodna dosta puta nepromišljena volja seljaka, volja i nagnuće vjerovnika, nepopustljivost lihvara i zahtjev samih prilika uopće.

Kako sve ovo utječe na blagostanje našega seljačkog staleža i njegov procvat, najbolje nam kaže sadašnji njegov razvitak.

Naravno u teškome svome položaju seljak si ne zna drukčije pomoći, nego se i opet utječe tuđoj pomoći. Potreban mu je kredit. To znađe predobro svaki gospodar, a vrlo su rijetko posijani oni članovi našega seljaštva, koji ga ne trebaju tražiti i njime se okoristiti.

Pa makar inače bili vrlo trijezni, marljivi, štedni i promišljeni, ipak može da im kuću pohodi nesreća, te ih prisili, da potraže pomoći u svojoj nevolji putem kredita. Teška bolest u obitelji, elementarne nesreće, nerodica, zarazne bolesti kod blaga i koješta drugo, mogu da u čas iscrpu i imućniju seljačku kuću, pa ugrabivši joj u nekoliko crnih dana sve, što je u boljim godinama uštedeno, prisilile je, da se utekne kreditu. Ponovi li se ovakovo zlo još koje go-

dine, nevolja je mnogo još veća, a najgore je kad zavlada zapored kroz nekoliko godina. U takovim je teškim vremenima prisiljen i imućniji seljak da si potraži pomoći, ali nipošto ne u lihvara, koji će mu ispiti dušu i srce. U tome treba da je osobito oprezan i da ne čeka, dok kućne zadnji čas, pa da se onda preda na milost i nemilost bilo kakovu vjerovniku, nego treba da se za vremena još pobrine — makar mu odmah i ne treba — gdje će dobiti dobar i jeftin kredit, t. j. uz povoljne uvjete i male kamate.

Ovakovo opterećenje zemljišnog posjeda nužno je, a i blagotvorno, ako dotični dužnik nastoji, da marljivim radom i štednjom ne plaća samo kamate, nego otplaćuje po mogućnosti i pozajmljenu glavnicu.

No nažalost vidimo dan na dan, da se seljački zemljišni posjed ne opterećuje samo iz ovakove opravdane nužde, nego naprotiv, da se najveća čest opterećenja događa iz lakoumlja, nemara, lijenosti, pijančevanja, parbenja i t. d. Tako eto svoju slobodnu volju vlasništva naš seljak u svojoj neupućenosti a i lakoumnosti žalibože prečesto puta izrabljuje, a ovo izrabljivanje vrlo je pogibeljno za njegov opstanak i blagostanje.

Kod pojedinih faktora — koji nijesu imali prilike iz bliza motriti kako se naš seljak tako rekayši upravo opija slobodnom voljom kod opterećenja svoga vlasništva a i drugdje — često puta zavlada mišljenje: „Te nesretne vjeresijske udruge i gospodarske zadruge samo zatiru seljaka, trpajući na njega tolike dugove i t. d.“

Dali je taj prigovor opravdan? Zar udruge mole seljaka, da dugove pravi, ili pak seljak moli i navaljuje na udruge?

Zar se time odmah tumači svrha udruge? Zar udruge prema svojim centralama ne bi ra-

LISTAK.

Samoborski stari grad.

Napisaó dr. Aleksa Praasberger.

Nescio qua natale solum dulcedine
cunctos detinet?
Nec immemores vinit esse sui!

Da mene kao rodjena Samoborca, te pod samoborskim gradom do 16—18 godina živuća, opis ovoga vremena zanima, ne čete se čuditi.

Čitajući Vaš (urednika Arkiva) opis razvalinah rečena grada, — mogu Vam iz vjerojatnih izvora sijedeće opazke doprinijeti.

Da je grad Samobor u tri doba zidan, može se svatko kroz autopsiju osvjedočiti. — Gornja stran najbliža do brda, Tepec zvana, jest najstarija, za tim srednja, gdje je prostrano dvorište i gdje se svod (Gewölbe) ili kula iz samoga sedra*) nalazi, kasnije. Najkasnije pak (valjda od Otokara) dolnja sgrada podignuta. Boja i konstrukcija njezinih zidina, kao i to, da je nad velikim vratima gofema kamenita kugla sazdana, ne kaže velike stvari, — na suprot oblik i boja najgornjih zidina — svjedok je velike starodavnosti i primitivne konstrukcije.

Moja baba, koja akoprem nije u Samoboru rodjena nu otkad se je udala tamo živila, te god. 1809.

više do 80 dod. imajuća umrla, često je spominjala, kako i koliko puta bijaše ona pod Genovezi u gradu vesela i plesala. Kako su pako Genovezi u posjed grada Samobora dospjeli, to istraživati je briga povjesničara, iz njezinih ustah sam često sijedeće čuo: Jedan lahkoumnni grof Erdödy, valjda iz ciglog domoljublja — po Italiji putujući, stigao je u Genuu; ovdje da se ponešto odmorivši od svojih znamenitih istraživanja, tako se je nesretno igrao — da prisiljen bijaše grašćinu Samobor založiti jednomu genueškom društvu na 32 godine. Vjerovnici genueški, dali su gospoščinu kroz svoje ljude upravljati, — otkuda je lahko zaključiti, da se je tuj po staro hrvatski živilo.

Moj materinski djed, Saić, nepoznavši i netraživši druge zabave, van vesela društva i lova — prisustvo-vao je često takovom društvu kod upravitelja genueškog sa suprugom i kćerjom, mojom materom.

Zadnji upravitelj grada bio neki Stuđić, — kojega sam ja kao suca samoborskog poznavao i dosta puta ex officio ruku poljubio. Za njegova upraviteljstva, bila je i moja mati više puta kod ručka u gradu, te nam je često kazala prozore, koji su uprav na našu kuću gledali, i sobe, gdje se ona zabavljala.

Kad je Kipach Kulmericu uzelo, te zidanice (negdašnji dolnji provisorski stan i arešte) za svoje stanovanje prilagoditi dao, dao je trgati krov i drvo za novu zgradu upotrebljavati, — za onda sam bio djak na sveučilištu samoborskom i Herović, koji i danas živ, moj učitelj, — dakle oko 8—10 godine star — sada imam 77 godina — indi grad samoborski je sasvim zapušćen prije 64 godine.

Iz povjesničkog obzira zaslužuje samoborski grad neku pozornost. I. Poznato je svim starijim Samoborcem

(per traditionem) da je podigatelj istoga grada takvoga namjeravao na protivnom brdu prama zapadu Hajdovčak nazvanom, ober Filipana, kud se u Palačnik ide, podići, jer se i danas slijedi takova dijela na rečenom vrhu nalaze; kao kupi kamenja, jama sa vodom, setincem zaraščena, gdje mnogo zmijsa imade, — što je mene kao dječarca odmah od ondje otjeralo. Zao mi je, da kasnije taj brežuljak nikad posjetio nisam. Samoborci nazivlju ovaj brežuljak Hajdovčak, jer kažu: da su tu Hajdovčaki (Židovi, Tartari?) stanovali, u kojem mnijenju su tim većma utvrđeni, što su pastiri oko 1807. ili 8. u jednom starom grabru zaraščene novce našli, kad je stablo iz vana do šupljine dogorjelo. Ovih novaca je bilo do jedan sajtiek. Novci su iz fina srebra svi jednaki, veliki kao naši sekseri, nešto deblji, sa sasvim izvrstnim napisom: „Constantin“. Ja sam dva imao, te sam je muzeju predao.

Za onda je bio u Samoboru veliki sudac Krištof Blažeković, te si je ostale novce suo modo adnekirao!

2. U okolici iste brdine našao je moj brat po lovu hodajuć, dva morska okamenjena puža — i ovi se u muzeju nalaze.

3. Znamenito jest, da su muževi, koji su godine 1500. svoje rodno mjesto tako žestoko branili — kao Mišić, Glasčić — njihovi potomci još i dan današnji, kao odlične obitelji u Samoboru i okolici živu.

Mišić jest jedina prosta plemićka obitelj živuća u samoborskoj gori. Što je s tim znatnije, jer se u tom seju Slani dol nazvanom, koje selo samo iz trih kuća sastoji, još dvi neplemićke porodice nalaze Levak zvane, koje su uvijek plemske povlasti; buduć pako, da se ne mogahu spojiti sa plemići križevačkim, Levak aliter Vajjak — do godine 1848. ostali saičlanski kmeti i sada

*) Malak, šupljikasta vrsta vapnenca. Ur.

dije imale manje odgovornosti za preveliku vjeršiju slabim članovima — nego ovako? Ovdje nije mjesto, da tumačimo svrhu udruga, ali svakako treba da budemo objektivni.

Znademo slučajeva, gdje su seljaci svojim tužbama i presijom neumorno navaljivali na udruge, što više i na samu centralu dotle, dok njesu novaca dobili.

Seljak dobro znade dvoje; prvo: da on na svoje slobodno vlasništvo može i mora dobiti zajam, i drugo: da novaca imade. Nakon drugoga dolazi još i treće ako i ne svaki put: nužda mu je velika i novaca treba. To je dosta.

Iz trgovišnog zastupstva.

Dne 24. pr. mj. održana je sjednica trgovišnog zastupstva, kojoj je predsjedao upravitelj g. Cop u prisuću 13 zastupnika. Izaslanikom kr. kot. oblasti bio je g. Gustav Huth.

1. Upravitelj Cop predlaže nacrt raznih mjesno-redarstvenih zabrana, koje spadaju u djelokrug zastupstva. Predloženi je nacrt prihvaćen i zaključeno, da se taj nacrt imade javno oglasiti.

2. Čita se oporuka pokojne Klementine Müller iz Badena, kojom ostavlja samoborskoj općini 20.000 kruna za uzdržavanje siromaka.

Ujedno se čita dopis c. kr. javnog bilježnika Graba, koji je pripravan nakon odbitka propisanih pristojba ostatak zapisa od 17.444 kruna realizovati nabavom založnica kod filijalke austro-ugarske banke u Zagrebu.

3. Šumskim su lugalima uz godišnju nagradu od 300 kruna izabrani Alois Pauše i Janko Rešetar.

4. Prihvaćen je prijedlog g. L. Levičara, da se za vrijeme od 1. lipnja do konca listopada postavi još treći poljar.

5. Čita se zapisnik građevnog povjerenstva od 8. lipnja o. g. radi podijeljenja dozvole za gradnju kuće Antunu Rumeniću.

Prijedlog je građevnog povjerenstva prihvaćen, pa se prema njemu ustupa A. Rumeniću dio pločnika od 11 čet. h, uz uvjet da pred sagrađenom kućom izgradi pločnik od asfalta i da za svaki pomoljak (Balkon) plati općini odštetu od 2 kruna.

6. Rajmund Wintersteiger i Ivan Kutrin primaju se u zavičajnu svezu općine Samobor uz pristojbu od 12 kruna.

7. Franjo Gabrić moli, da se povuče otkaz njemu iznajmljene prizemne prostorije u općinskoj zgradi. Ova se molba uvažuje uz uvjet, da od 1. kolovoza imade najamnik plaćati 30 kruna mjesečne najamnine.

8. Julijani Hudoklin se otkazuje soba i kuhinja uz brijačnicu, te se iz ovih dviju prostorija imade urediti oveća soba za stražarnicu.

9. Molba Mirka Kleščića i dr. Mije Juratovića za prenos opć. puta pod kat. čest. br. 71912., jednoglasno se odbija, budući da molitelji taj put nijesu kupili zajedno sa kupalištem, već ga je kupila općina zajedno sa šumom i starom gradinom prije 5 godina.

10. Ivan Levičar predlaže, da dr. Juratović i M. Kleščić plate općini godišnje jednu krunu u ime odštete za sagrađeni rezervoar u općinskoj šumi za dovod vode u kupalište uz ograničenje, da se ovim zaključkom ne

su neplemici. Mišićeve donacije: Vrhovska ves, Hrastina i Zavrtnjak bile su za moje pameti u posjedu Saičianskom.

I porodica Noršić ima još u Samoboru — su kao neznatni purgarinci! Nije li to Nemesia?

„U znak, da je grad Samobor dosta okrija imao, služe polag moga mišljenja stječe okolnosti: Pregragje pod gradom napram zapadu od nekoliko kuća, zove se Taborec. Brdine pako uprav naproti gradu, napram severu — zove se Stražnik. Te i krugla nad kapljom zadržana, nešta znači.

U blizini podrtina grada nikad nisam zapamtio niti vrane, niti orla, van pastorku (Falco tinunculus) Steirerthi, Tundus saxatilis (auch Einsamerspatz).

Od grada Lipovca, koga lično poznam — iz pripovijedanja ništa ne znam; van šta mi je stari seljak Orga Kirin često napominjao: kako je on zadnju vitu u sliki krasne djevojke, bijelo obučena, rasutim kosami na podrtinah sjedeću i plačući vidio — te otkad je ona izniknula — zis su vremena nastala!

Ist mi je kazao nad Hamovci na Gregarićevom brjegu špilju, gdje su vile prebivale, te njihovo okamenjeno pokušstvo, kao šalice, lončice, svetnjake itd. To su stakliti? — Ja kao dječarac od oko 10 godina sve sam tako i pripoznavao. Kasnije tamo nikad bio nisam. Nu čuo sam, da je ta špilja skoro sasvim od Tropistina sada ispunjena.

Ovo je vjerno prepisano iz XI. knjige Kukuljevićeva „Arhiva“ (str. 237.—239.). Taj je članak napisao naš odlični Samoborac, bivši hrvatski protomedik dr. A. Fraunspurger, kao odgovor na nekoja pitanja društva za jugoslavensku povjesnicu i starine. — Ur.

stiče pravo vlasnosti ili služnosti na opć. zemljištu, na kojem je pomenuta naprava izvedena. — Ovaj se prijedlog usvaja.

11. Društvo za poljepšanje Samobora moli, da se nagraduje tamanjenje zmija otrovnica. — Ova se molba uvažuje i određuje se nagrada od 20 filira od jedne otrovnice.

12. Vatrogasno društvo moli nabavu dviju preseka. Ova se molba djelomično uvažuje, te će se nabaviti jedna presek od 600 litara zajedno s kolima. Nova se presek ne će smjeti posuđivati, dok se od stare ima plaćati dnevno 50 filira uz uvjet, da ju onaj, koji posuđi presek, ima na večer vodom napuniti za eventualni slučaj vatre.

13. Hrv. pjev. društvo „Jeka“ moli za doprinos k trošku glazbe od 15. pr. mj. o. g. — Votira se 60 kruna.

14. Franjo Potuček moli mjesto za kapelnika. — Ova se molba odbija.

15. Odobrava se pogodba općine sa Stj. Noršićem i drugovima radi dovoza ogrjevnog drva iz općinskih šuma uz cijenu od 5 kruna po hvatu i uz dužnost općine, da uredi izvozni put.

16. Molba se ravnateljstva pučke škole u Samoboru za razne popravke školske zgrade upućuje gospodarskom odboru na izvid.

17. Upravitelj predlaže, da se pred Cimermančevom kućom u Bregovitoj ulici i pred kućom Mažića u Gornjem kraju postave nove svjetiljke. Prijedlog je usvojen.

18. Upravitelj predlaže, da se obzirom na aprovizaciju trgovišta temeljem §. 26. točka 7. zak. čl. XVI. 1870. o uređenju općina i trgovišta zabrani prekupljivačje živežnih stvari u području trgovišta prije 10 sati do podne i da se usvoji predležeci statut za tržišni nadzor. — Nadalje predlaže, da se za Aninsko prošćenje na trošak općine naruči glazba. Oba se ova prijedloga usvaja.

19. Joso Budi predlaže, da se zdenac Popovčak u Samostanskoj ulici dublje iskopa, budući da za sušno vrijeme nema u njemu vode. Ovaj se prijedlog prihvaća i upućuje gospodarskom odboru na izvid.

20. Đuro Franceković predlaže, da se obzirom na Samobor kao ljetovalište i lječilište uvede za gostioničare cjenik jela i pića. — Upravitelj primjećuje na taj prijedlog, da postoji već obavezni propis i da će u tom pogledu izdati shodnu odredbu.

21. Fr. Reizer st. predlaže, da se provede kanalizacija Gajeve ulice. — Zaključuje se, da se nacrt i troškovnik sastavi i otpočne s djelomičnom kanalizacijom. Trošak se ima namiriti prištednjom proračunom votiranog doprinosa glazbe.

22. Upravitelj predlaže, da se nabavi sprava za polijevanje ulica, koju je već pogodio kod tvrtke Smekal uz vrlo nisku cijenu od 500 kruna, pa moli, da bi zastupstvo ovu priliku upotrebilo i za jeftin novac ovu spravu nabavilo, jer je polijevanje presekama mnogo skuplje i sporije.

Zastupstvo ovaj prijedlog odbija.

23. Andro Nagode moli za dozvolu uporabe vode iz opć. zdenca u Starogradske ulici u svrhu svoje tvornice octa.

Zastupstvo upućuje ovu stvar na izvid gospodarskom odboru, koji po mogućnosti neka molbu udovolji, ali uz uvjet, da će molitelj nositi i troškove oko popravka ovog zdenca.

Na molbu nekih domaćih društva predlaže upravitelj, da se kod društvenih zabava zabrani svakomu drugomu prodaja onih stvari, koje društva u svojoj režiji prodavaju. Taj je prijedlog primljen.

Nato je sjednica zaključena, a zapisnik potpisao F. Forko i L. Levičar.

Domaće vijesti.

Hrvatska narodna vlada. Nakon teške borbe uspjele je ipak hrvatskom banu, da su predloženi udružene oporbe dr. Nikolić, dr. Badaj i dr. Rojc imenovani odjelnim predstojnicima. Dr. Nikolić će preuzeti unutrašnji odio. On je dobro poznat u javnosti kao čovjek energičan i pravedan, dok će njegove velike sposobnosti biti najboljim jamstvom, da će cijela uprava zemlje poći onim putem, te će se u istinu moći govoriti o mnogo naglašavanoj „dobroj i poštenoj upravi“.

Dr. Badaj preuzima odio pravosuđa. On je poznat kao jedan od najmodernije naobraženih pravnik, a kao odvjetnik u Zemunu svojom je taktičnošću mnogo uradio za hrvatsku stvar u ovom otuđenom gradu. On je odriješiti pobornik za neovisnost sudačku, pak će bezuvjetno ovu nužnu stvar i provesti.

Dr. Rojc preuzima odio za bogostovije i nastavu. Kao odvjetnik u Bjelovaru stekao si je općenitih simpatija po cijeloj Hrvatskoj svojom velikom naobražbom, pak je osobito sretan izbor njegove osobe za opredijeljeni mu odio.

Zauzet je osobito za uređenje odnošaja pučkog učiteljstva, za koje je već bilo skranje vrijeme, da na tako odlučnom mjestu stoji muž, koji će se živo zauzeti za interese učiteljskog staleža i pučke prosvjete.

Pozdravljajući novu vladu pouzdano se nadamo, da će novi predstojnici svoje velike sposobnosti uložiti na dobrobit naše hrvatske domovine.

Odličan gost. Dne 21. prošavšeg mjeseca pohodilo je naše mjestance spijetski biskup, presvj. gosp.

Vice Palunko, koji je boravio tada u službenom poslu u Zagrebu. Odlični si je gost razgledao Samobor, posjetio hydropatički zavod, pohodio mjesnoga župnika, a onda se prvim večernjim vlakom opet vratio u Zagreb.

Jubilej. Na 15. o. mj. slavi zaslužni književnik Đuro Deželić, senator grada Zagreba, 50-godišnjicu svoga uspješnog književnog rada. Jubileju ovoga vrijednog književnog veterana mi se toplim čestitkama pridružujemo i želimo, da bi njegovo pero još mnogo uzradilo na polju hrvatske literature!

Primicije. Naši mladi Samoborci gg. Oslaković i Sečen čitali su nedavno svoju prvu misu i to prvi u Zagrebu, a drugi u Kratečkom kraj Siska. — Mladim svećenicima naše najsrdačnije čestitke.

Imenovanje. Kr. zem. vlada imenovala je našega sugrađanina i suradnika našega lista, g. Pavla Cesara, putujućim učiteljem vinogradarstva i pivničarstva za kotar samoborski i jaskanski. Čestitamo g. Cesaru i obim kotarima, jer su u njemu dobili vrsnu i prokušanu silu, koja će moći blagotvorno djelovati u korist našega vinogradarstva, to više, što su mu sve prilike naše dobro poznate.

† Stjepan Lipkovic. U drugoj polovini mjeseca srpnja umro je u Zagrebu u bolnici milosrdnih sestara Stjepan Lipkovic. Srednji i stariji naraštaj samoborski dobro će se ga još pominjati, jer je Lipkovic g. 1876. došao na samoborsku školu kao zamjenik blagopokojnomu tada bolesnomu učitelju Ivanu Sušniku. Od godine 1879. službovao je na našoj školi u svojstvu definitivnoga podučitelja sve do g. 1880., kad je na vlastitu molbu bio riješen daljnoga službovanja na samoborskoj školi. U posljednje doba službovao je u St. Gradišću. U pokojnog je Lipkovca bio lijep herojski tenor, te je kao vrstan pjevač i kao tajnik „Jeka“ mnogo doprinesao njezinu uspješnomu razvitku u početku njezina opstanka. Vječni mu pokoj duši i blagi mu spomen među prijateljima i znancima!

Svesokolski slet. Dne 4. rujna doći će u Samobor slavenski sokolovi, pa će biti dužnost nas Samoboraca, da ih što dostojnije dočekamo. — Izaslanici Samoborskog „Sokola“ prisustvovali su sjednici „Saveza“ hrv. sokolskih društava, na kojoj se raspravljalo o izletu u Samobor, te su primili najnužnije upute, po kojima će se obratiti na sva domaća društva, na zastupstvo i na cijelo samoborsko građanstvo, da ih što življe podupre kako bi naša slavenska braća sačuvala naš mili zavičaj u što boljoj uspomeni. — Kako će za Samobor posjet odličnih slavenskih velikana biti velika počast, uzdamo se u rodoljublje naših sugrađana, da će dragovoljno izvršiti svoju dužnost i dokazati poznatu slavensku gostoljubivost spram svoje braće.

Šmidhenovo kupalište. Ovih se dana otvara u tom kupalištu otvoreni basin, na što sl. općinstvo upozorujemo.

Zabava i koncert „Jeka“. Dne 15. pr. mj. priredila je „Jeka“ koncert i zabavu u Aninu perivoju uz sudjelovanje vojničke glazbe 96. pukovnije iz Karlovca. Ako je i bilo nestalno vrijeme, ipak se Aninperivoj doskora napunio otmjenom domaćom i stranom publikom, što je najbolji dokaz, kako su zabave naše „Jeka“ postale popularnima. — Sam koncert je vrlo dobro uspio, a naoseb treba napomenuti sola g. Bogdana pl. Vulačkovića, opernog pjevača. Krasni njegov bariton i izvršna škola oduševila je cijelu publiku. — Vojnička glazba svirala je precizno i neumorno na svačije zadovoljstvo sve do pol 10 sati u večer.

Mi smo našoj „Jeci“ zahvalni, što nam je opet pružila tako ugodni užitek, pa mislimo, da bi bilo dobro, kad bi ona još koju ovakovu zabavu priredila, kod koje bi i u materijalnom pogledu bolje prošla.

Anino prošćenje. U nedjelju, dne 30. pr. mj. održano je u ubavom Aninu perivoju godišnje prošćenje, koje je bilo vrlo animirano. Anin perivoj bio je živ od rana jutra do noći. Bilo je na hiljade gostiju iz Zagreba i bližne okolice. Svirala je jaskanska glazba, o kojoj se možemo samo najpovalnije izraziti. Uopće je ovo prošćenje daleko nadmašilo sva dosadašnja.

Novogradske u Samoboru. Građevna je sezona bila kod nas gotovo uvijek mrtva. Od godine do godine samo bi se katkada poput bijele vrane pojavila koja nova kuća. U posljednjih dvadesetak godina izgrađeno je u svemu jedno deset novih kuća. Ova je godina i u tome naprednija, pa krene li i dalje tako, dobil je naš Samobor za koju godinu novo, ljepše i modernije lice, a tomu će se sačijelo radovati svi njegovi prijatelji i mnogobrojni pohodnici.

Zanimat će naše vanjske pretpiatnike, a i samoboraku djecu, koja se nalaze izvan miloga si zavičaja, da saznadu, tko se ove godine dao na građenje i što se gradi? Evo im na to odgovora: Na Zagrebačkoj cesti kupio je gradilište pokraj starija gde. Čital strojovoda samoborske željeznice g. Sedor Hajoš, te na njem gradi lijepu prizemnicu. Ova je kuća građena od same cementne opeke iz domaće naše tvornice cementne robe. Pročelje joj je ukusno i lijepo zamišljeno.

U Rambergovoj je ulici naš sugrađanin g. Stevo Fresl porušio svoju staru jednokatnicu, te je na prostoru prostoru podignuo lijepu modernu jednokatu kuću. U Mesničkoj ulici gradi g. Petar Mirajak, župnik sv. Marka u Zagrebu, na mjestu stare svoje rodne kuće novu veću jednokatnicu. Na trgu pak Leopolda Salvatorija ne vidi se već od 20. pr. mj. stara prizemna zgrada g. Rumenića, nego se već polazu temelji krasnoj jednokat-

nici, koja će svojim modernim licem biti ures onome mjestu.

Druge neke stare zgrade poljepšale su ljetos vanjštinu svoju, te se sada ugodnije doimlju i domaćih i stranaca. U lijep ovaj primjer trebalo bi da se ugledaju i drugi naši imućniji sugrađani, te započeto djelo nastavljaju.

I naš stari, klimavi most, što je spajao Rambergovu ulicu s trgov Leopolda Salvatora, napokon je pod konac prošavšega mjeseca iščeznuo, pa će za koji mjesec stajati na njegovu mjestu novi cementni most. Novi će most biti znatno širi, a imat će sa svake strane asfaltni prolaz za pješake. Tim će biti konačno i ova točka znatno uljepšana i uređena.

Pučkoj knjižnici i čitaonici darovao je gosp. Božo Depoli, kr. pošt. i brzojavni nadčinovnik u m. 31 komad lijepih knjiga, na čemu se društvo najljepše zahvaljuje.

Gradanski odbor za doček slavenskih gostiju prigodom svesokolskog sleta održao je jučer svoju prvu sjednicu, o kojoj ćemo u budućem broju izvijestiti.

Glavni savez tvornica strojeva za industriju i gospodarstvo. Prigodom gospodarske izložbe, koja će se u rujnu prirediti u Zagrebu, ovaj će savez izložiti industrijske i gospodarske strojeve sviju vrsta, te će mnogi brižni gospodar moći upoznati veliku prednost ovih solidnih strojeva. — Savez će imati na izložbi prostor od 400 četv. hv., koji će biti ispunjen raznovrsnim prokušanim strojevima, a tjerat će ih motori. To će biti pravo pokušaliste, pa će gospodari najbolje moći upoznati veliku važnost raznih strojeva u gospodarstvu i industriji.

Upozorujemo naše gospodare, a naročito gospodarske podružnice, da ne propuste ovu zgodu, već da na svaki način prigodom izložbe poklone ovom odjelu svoju veliku pažnju. Kako čujemo, uvjeti su kod prodaje strojeva tako povoljni, da si ih gotovo svaki veći gospodar vrlo lako može da nabavi.

Gradnja mosta. Kako s najpouzdanije strane saznajemo, stajat će izgradnja novog mosta preko Gradne uz kuću g. Matiašića do 18.000 kruna. — Most će biti sagrađen u modernom stilu.

Izgubljene i nađene stvari. Izgubljen je jedan cviker u starogradske ulici. — Pošten nalaznik se umoljava, da ga uz nagradu preda kod poglavarstva.

Nađen je pak jedan cigariš. Vlasnik može ga poći kod trgovističkog poglavarstva.

Športski ferijalni klub „Šišmiš“ priređuje u subotu dne 4. kolovoza izlet na „Vilinske jame“ i „Zelenograd“. Nečlanovi mogu se priključiti. Sve pitanje obavijesti daje Vladimir Presečky od 1.—3. kolovoza od 11—12 sati prije podne u Smidhenovoj ulici br. 4.

Igra prirode. Gosp. Janko Benceković javlja nam iz Foče u Bosni: Kokoš jednog ovdješnjeg građanina snijela je posve normalno jaje s običnom tvrdom ljupinom, a u njemu se našlo jedno maleno kao stavu-ljevo jaje s mekušavom no vrlo bilavom ljupinom. To jaje je kroz prozirn, te je sva prilika, da je u njemu neki bjelanjak ili voda.

To je svakako rijetkost, a da nije amerikanština, uvjerio sam se vidom i opipom jajašceta.

Grom udario u stoku. Kako čujemo, udario je oko 20. pr. mj. u Galgovu grom u stoku i usmrto jednog voća.

Šta je sa fižakerskim štatutom? Na naše vreme prilike primamo danonice tužbe sa svih strana. Često nema nijednih kola na kolodvoru, a noćni vlakovi u Zagrebu kao da niti ne postoje za naše fižakere. Valjda im ide previle dobro. Jedna gospođa pripjela je noćnim vlakom iz Zagreba, te je po kisi morala pje-še u Samobor. Dne 28. srpnja stiglo je po noći mnogo ljudi sa malenom dječom, a nije bilo ni jedne prilike. Upravo je nepojmljivo, kako se takova šteta može dogoditi. Tuže nam se nadalje, da si fižakeri zaračunavaju noćnu više, nego im to taksa dorovljuje. Tako je jedan gospodin za put na Galgovo u jednoprežnim kolima morao platiti deset kruna. Kako su naši fižakeri primitivo uređeni, upravo je čudo, kako mogu stavljati u ovu okolnostima veće cijene. Bilo bi uputno, da se fižakerski štatut revidira, da se vozne cijene sasna pristojno urede i da se redarstveno najpominje i najstrože pazi na svako kršenje propisa.

Kanarinca. Dne 23. srpnja utekla su 3 kanarinca, jedan žuti i 2 šarena. Umoljava se uz nagradu predati u „Samoborskoj tiskari“.

Izvadak iz gospod. rasprave. Da, da, ta vrsta! Kad me je tko prošavšega vrućeg ljeta zapitao, što da učinim, osobito za vrijeme rada na polju, protiv vruće što ga mori, tad sam preporučio to, što će ovime i vama svojim čitaocima preporučiti; oni su to prokušali, pa su mi bili osobito zahvalni na tom dobrom savjetu, a držim, da će to isto učiniti i mnogi drugi čitaoci ovih redaka, pa makar i u duhu samo, ako se bude sam uvjerio o tome.

Uzm, rekoh mu, i litru vode, pridodaj joj punu šalicu „Frankovog“ pridođatka za kavu, kojeg i onako ima tvoja žena u kuhinji, kuhaj to dobrih 5 časova, a na tom stavi uvarak na stranu, da se ohladi, (po volji može se pridodati i malo šećera) i ponosi ga tad u je-koj boči sa sobom na polje. Najbolje je, ako bocu sa-

kopaš na hladovitu mjestu u zemlju, jer će tako tekućina ostati dugo hladna.

Kad budeš žedan, a ti gutni jednom dobrano ovog „Frankovog“ uvarka, pa ćeš se čuditi, kako ti se opet dugo ne će povratiti žeda.

„Frank“ nije samo zbog toga najbolji pridođatak za kavu, ta on je kao takav već općenito poznat, nego je on također i najbolje sredstvo protiv žeđe.

Društvene vijesti.

Hrv. „Sokol“ u Samoboru održao je dne 27. pr. mj. odborsko sjelo, na kojem se raspravljalo o izletu slavenskih sokolova prigodom svesokolskog sleta. — Jednodušno je zaključeno, budući da se ovaj posjet slavenske braće tiče ne samo samoborskog „Sokola“ već i cijelog Samobora, da se pozovu sva društva, oblasti, poglavarstvo i zastupstvo, da kod dočeka gostiju sudjeluju, i da se od izaslanika gore napomenutih konstituiraju veliki gradanski odbor, koji će sve pripreme za doček i proslavu prirediti. — Samoborski se „Sokol“ pouzdano nada, da će cijelo građanstvo nastojati, da što dostojnije dočeka svoju braću iz slavenskih zemalja, tim više što to od njega zahtijeva njegov opći i lokalni patriotizam.

Sva autorska prava pridržana.

Hrvatski narodni vezovi.

Piše Jelica Belovićeva.

Ogrov se prišije do prutaca i to počevši od opleta sa strane ošve. Ovako smo eto dobili jednu dekorativnu cjelinu t. j. vez za prsi. Sada valja da ga još i opletemo. Ali ovo se počinje s vrha, t. j. otkie smo ga počeli i vesti. Iza kako smo ga opleli, lijepo se još nakiti. Ako je fini vez, stavi vezilja 5 kita i nakiti ga imbrišinom, ako je lošiji, onda 4 kite stavi i kiti ga prede-nicom. Ako se na ogrov stave dva tračića učinjena od svile, onda se to zove spučalo; ako su pak puce od zlata s jednim tračićem, onda se zove spona. Koliko je fantazije u toj ornamentaciji, koliko južnjačkog čara, koji ipak nije nikad neobuzdan. U naše vezilje ima prirod-nog, vanredno umjetničkog osjećaja u tolikoj mjeri, da je ona za čudo sposobna shvatiti govor oblika, a nikad nije učila u teoriji geometrijskih zakona.

Nije mi ovdje mjesto, da sve te tehnike napodro-bno opišem. Napomenut ću ih posve u kratko, samo u toliko, da poslužim za orijentovanje onima, koje to za-nimaju.

Vez brojem ili vez po žici sapinje vezilju u toliko, što mora ornamente udesiti prema vrsti tkiva i žice (nitke) pomno brojiti. Ipak vidimo koliko je bogata za-šarcima za samu narodnu dalmatinsku košulju. A gdje su još drugi vezovi?!

Kada se rukavi „pristanu“ tj. otpočnu vesti, naj-prvo se razdielje na 4 ili 6 jednakih dijelova, te se pristane dónji dio rukava. Ako je od jednog dijela, onda se na jedan put veže; ako je u 2 dijela (tj. rukavi po po se ili pokala zupci, ili velika kosjeraca), onda se prvo radi srce ili jezičac, pa zupčići ili vrsi. Ako su potpuni zvrkovi, onda prvo gornji primetac ili srce ili jezičac, zvrkovi ili zavrtče, zatim zupčići ili vrhe. Iza toga se počne gornji dio rukava i to pruci. Ali tu se uvijek „čini“ prvi zeleni, pa onda crveni i modri, ako ih je 5, onda služi isto pravilo kao za prsi, (prije napomenuto). Najposlije se veže primetac, ako je pak privezica, onda vežu prvo cvjetić, a onda privezicu. I rukav se opleče i služi i za nj ono isto pravilo nakita, što i za prsi. I on se kiti, ali sadašnje vezilje čine to samo jednom kitom, a starinske kitile su rukave dvjema ili trima kitama.

Osim ovog opisanog konavoskog veza u šarama, veže se još zaglavak ili kraj od pasa, mjehur ili česica i modrina. Kraj ili zaglavak se sastoji od čombica, prutaca i cvjetića. Veže se svilom i to na saji zelenoj ili crvenoj. Kada je korota, zelena je saja, dok je u dru-gim krajevima bijelo ili crno za korotu.

Vezilja mora da radeći te uzorke brojem pomno broji žice osnove i utke. Prodijevajući iglu, vadi ona obično iz glave ili sa stara iznošena ruha najkrasnije i najkompliciranije uzorke, pa ih onda matematičnim redom niže po žicama tkiva (obično lanena platna, ret-kuša ili čerečeta).

I narav same ove vezilačke tehnike zahtijeva, da se motivi ovih vezova osnivaju na pravilnim geometrij-skim likovima. Pa da naša vezilja nije nikad druge teh-nike vezla osim jedine ove, dale bi joj i te same zaista sjajnu svjedodžbu o tome, da su u nje veoma plodne sposobnosti: dobro oko, smisao za mjeru, osjećaj za pravac, za oblike, za šare, za ornamentaciju, za deko-rativnu harmoniju uopće. Kako ona pazi na vezove za „korotu“, za „svečane zgrade“ i na „obične“ vezove! Ako nije korota, druge su boje u vezu, i saja je onda crvena. Modrina se sastoji od ogrovi, rukava, opleča, oprsnica i skuta.

Skuta imaju mrske i kosicu, oprsnice, ogrov i dno od rukava. Vezu se na saji, svilom žutom, zelenom, i crvenom. Ogrov se veže samo žutom svilom i to veže se ovako: cvijeci, opleti, obamet ili kosica. Rukavi se mogu navesti sa svim arčom ili bez svega arča, a di-jelovi veza na rukavima (kad je sa svim arčom) jesu: 1. Obamet ili crvena kosica. 2. Jaka žuta. 3. Prutac cr-veni. 4. Prutac žuti. 5. Jaka zelena. 6. Prutac žuti, pa isto ovako i naprijed. U staro doba mjesto modrine, nosio se koretac. U Konavljju veže se u bijelo ogrov muški i obručić bijeli od glave. U staro doba bilo je mjesto obručića kondelj (za žene udate) i preko njega pokrivača sa zlatom, a za djevojke kapa podvezana sa maramom od kondelja. Ogrov muški se sastoji od: po-stave, čombice, prvog pruca, prutaca, zadnjeg pruca i spučalica s kitama ili bez kita. Obručiću se bijelomu vežu samo kraji i granica, a dno od krajeva se iskera.

Eto koliko je tu raznih tehnika! A sve su to tek glavne vrste, sve ove imadu još dosta sestrinskih su-vrsta! Svih zajedno ima do blizu stotinu. U svake ima zaseban naziv i zasebna odroda. Ta ma da su neke i i vrlo nalik, ipak u svakoj ima nešto novo i drugojačije.

I tako punim pravom smijemo reći: tko nije pro-učio hrvatske narodne vezove posve temeljito i sve-strano, taj narod svoj ne pozna skrozimice, taj ne zna pače za najkrasnija svojstva narodnja, ni za svu duboku njegovu Psihu.

(Nastavit će se.)

Priposlano.*)

Otvoreno pismo g. Antunu Hercegu

u Samoboru.

Na Vaše otvoreno pismo u br. 14. „Samoborskog lista“ odgovaram, da nijesam tvrdio, da su se svi Hercegi složili protiv g. A. Kogoja, već samo da ste Vi Antun Herceg, govorili sve ono, što oprovrgavate, što sam u stanju i svjedocima potvrditi, koji su Vaše is-pade protiv g. A. Kogoja čuli.

Na ostalo ne odgovaram, budući da se nijesam voljan s Vama u javnosti prepirati, već Vam samo po-ručujem, da me puštate u miru, ako hoćete da Vas po-štedim i ne iznesem stvari, koje bi Vam mogle biti neugodne.

Josip Roč.

*) Uredništvo ne odgovara za sadržaj članaka pod ovim naslovom.

Hrvati i Hrvatice!

Sjetite se družbe

sv. Cirila i Metoda

Br. ad 358 — 1906.

Lokalna željeznica Zagreb — Samobor.

1. kolovoza t. g. stupa na snagu kod lokalne željeznice Zagreb—Samobor nov cjenik za promet robom, glasom kojeg se za pošiljke u čitavim i pol vagonima odpremnina snižuje.

Primjerci cjenika za otpremu robe, kao što i od 1. svibnja t. g. jur u krijeposti stojećeg cjenika za otpremu osoba, dobivaju se kod prometne uprave, te kod postaja željeznice uz cijenu od 1 K po komad.

U Zagrebu, mjeseca srpnja 1906.

Prometna uprava.

Otvoreno pismo.

Svim članovima i članicama „Narodne pomoćnice“ u Samoboru i onima u Slavoniji, koji me svaki dan pitaju, šta je sa zatraženom vanrednom glavnom skupštinom, a napose onomu g. povjereniku, koji mi u svom listu od 25. lipnja t. g. piše, da su mi valjda gospoda od ravnateljstva malo više odbrojila, kako su mi bili ponudili, pak da sam zato zatraženu skupštinu opozvao i od tužbe proti ravnatelju Slavoljubu Sivošu odustao, — odgovaram ovim putem — pošto ne mogu dospjeti da svakomu posebno pišem, slijedeće:

Ja sam radi poznatih Vam već nekorektnih čina ravnatelja g. Slavoljuba Sivoša sa mnogo više od propisanoga broja pravo glasa imajućih članova podnio dne 18. travnja t. g. ravnateljstvu „Narodne pomoćnice“ molbu, kojom smo na temelju čl. 22. slova c) zadržanih pravila tražili, da se sazove vanredna glavna skupština i to u gradu Zagrebu u sjedištu zadruga sa ovim dnevnim redom:

1. Pregledanje računa i ustanovljenje bilance.
2. Obnova i popunjenje nadzornoga odbora.
3. Uspostava u prijašnje stanje pravila od 14. svibnja 1904. uz neke preinake.
4. Nabava blagajne.
5. Namještenje knjigovođe i ujedno blagajnika.
6. Određenje namještanja pisarskoga osoblja i paušal za takovo.
7. Eventualni predlozi članova.

Na ovu našu molbu pisao nam je gosp. ravnatelj Sivoš dne 7. svibnja t. g. rogozorno i grožljivo pismo, da je ravnateljstvo „Narodne pomoćnice“ primilo nekakav spis sa krivotvorenim potpisima, pak da će protiv krivotvoritelja (a to je valjda mislio mene) svom strogošću kaznenoga zakona postupati. Mislio je g. ravnatelj Sivoš, da će nas svojim grožljivim pismom prestrahiti, te ćemo se na leđa srušiti i od našega zahtjeva odustati.

Mi smo mu na njegovo rogozorno i grožljivo pismo odgovorili i posvijetili mu malo u tami u kojoj bludi i ponovo smo tražili, da se po nama zatražena vanredna glavna skupština propisno sazvat imade, jer u protivnom da ćemo se poslužiti pravom pritužbe na kr. sudbeni stol u Zagrebu.

Sad je g. ravnatelj Sivoš uvidio, da imade posla s ljudima, koji znadu — što no riječ — dalje od nosa, pak da se tu zastrašivanjem i grožnjama ne da ništa polučiti. Ali zatražena vanredna glavna skupština sa ovako naznačenim dnevnim redom morala je biti po g. ravnatelja Sivoša silno teška, a morala je biti teška i po njegove trojne drugove: g. predsjednika Antuna Bašeka i njegova zamjenika ravnateljstva g. Luku Lovrekovića, pak su se ovi „trojni drugovi“ (tako se oni i sami nazivlju) oduprili rukama i nogama, da do zatražene vanredne glavne skupštine s prije pomenutim dnevnim redom ne dođe.

U tu svrhu došao je dne 19. svibnja t. g. gosp. predsjednik Bašek te njegov savjetnik i zamjenik ravn. g. Luka Lovreković k meni u Samobor i stali me nagovarati, neka od zatražene vanredne glavne skupštine odustanemo, jer da to ne vodi k dobru, već samo k rasulu, a g. Luka Lovreković mi reče, da šta se ja za čije babe dušu brinem. Ja da ću svoje dobiti, a šta me vruga za koga drugoga briga; pa ako ja zatraženu vanrednu glavnu skupštinu obustavim i sve ono, što sam u ponovnoj molbi, kojom smo skupštinu zatražili i u onim dopisima od 27. travnja t. g. koje sam na razna mjesta članovima i povjerenicima rasposlao protiv gosp. ravn. Sivoša pisao, pismeno opozovem, da će mi on zato smjesta iz vlastitoga džepa isplatiti lijepu svoticu novaca (?)!

Tome sam se silno začudio i nijesam si mogao toga protumačiti, gdje su mi ova gospoda tako rekavši jučer pisali i priznali nepravdan i nekorektan rad g. ravn. Sivoša, i sa mnom se pismeno dogovarali, kako bi se dalo tomu na put stati. Tako mi je pisao predsjednik Bašek u svom listu od 12. ožujka t. g., da za njega i za Luku znadu svi, hvale Bogu, da su poštenji ljudi, dok g. ravn. Sivoš da radi sve na svoju ruku i odgovornost i da se ne da od nikoga niti od njih dvojice savjetovati. Stoga da si on i Luka peru ruke od toga, ako ga bude tko javno i sudbeno progonio, i da je samo to jedini put i način, da bi mu se moglo putem glavne skupštine na rep stati.

A g. Lovreković mi je opet na moj list, u kojem sam mu javio nekorektan rad Sivoša i priopćio mu, da ću sa članovima zatražiti vanrednu glavnu skupštinu, da Sivošu putem glavne skupštine stanemo na put njegovu nedjelju, odgovorio listom od 22. ožujka t. g.: Da se prije svega mora on i predsjednik sa mnom sastati i to sasna tajno, da se dogovorimo, i da je on odlučno protiv takovomu postupku Sivoša, da se članovima anuliraju njihove stare članske knjižice, i da toga uopće glavna skupština zaključila nije, već da ono pravo mora za njih netaknuto ostati.

A u listu od 14. travnja t. g. pisao mi je među ostalim: „I tako su ovi ljudi (Sivoši) dobili u ruke vlast, za koju se žalibože tada nije niti slutilo, da ju budu zlorabili u svoje svrhe.“

Ovakovo su mi tako rekavši jučer pisala gg. Bašek i Lovreković. Priznali su i sami nepravdan i nekorektan rad Sivoša, dogovarali se sa mnom, kako bi se dalo tomu na put stati, a danas — kad smo zatražili vanrednu glavnu skupštinu — zauzeli se za njega i došli k meni u Samobor, nagovarali me, da obustavim zatraženu skupštinu i da pismeno opozovem činjenice protiv Sivoša, koje sam u javnost iznesao, a za to će mi Lovreković iz svoga džepa odbrojiti lijepu svoticu novaca! Gospodo članovi i povjerenici šta to znači? Mora da nije čist posao!

Za novcem je gotovo svaki čovjek pohlepan, ali moje poštenje i čista savjest ne dopuštaju mi, da si u ovakovo ime dadem odbrojiti 150 kruna, pak sam gospodi rekao, da ne ću ono što sam o Sivošu pisao, opozvati ni za kakav novac, niti za sav imetak „Narodne pomoćnice“, jer ja ono što sam pisao, mogu dokazati listovima ravn. Sivoša, kojima mi je nudaio nagradu, a dokazuju to i sami njegovi čini.

G. predsjednik mi je odgovorio, neka pričekam sa skupštinom bar nekoliko dana, da će oni na g. Sivoša oštro udariti, neka radi kako mora biti. G. Lovreković rekao je, da se starim članovima ne smije dirati u njihova prava, jer da je on odlučno protiv takovoga postupka, a g. Bašek rekao, bude li Sivoš i dalje ovako radio, da će oni meni dati samo mig, a mi onda neka zatražimo vanrednu glavnu skupštinu. On da će se onda s mjesta zahvaliti na predsjedništvu, da ne će imati neprilike, jer da znađe, da nijesu niti knjige niti računi g. Sivoša u redu i da fali novaca bez računa. On da će doći na skupštinu, ali ne kao predsjednik, već kao obični član. Tada da ćemo na glavnoj skupštini sve Sivoše iz zadruga izbaciti, te izabrati drugoga ravnatelja (te je takovoga i predložio) jer da je Sivoševo ime već tako omraženo radi njegovih čina, da se ne će narod niti više u zadrugu upisivati. (Ovo nije samo pred menom rekao). Ja sam vjerovao njihovim riječima i tako smo se 20. svibnja t. g. na kolodvoru rastali; ja u čvrstoj nadi, da će gospoda posredovati, da bude Sivoš odsele radio kako valja ili, da ću u protivnom slučaju od spomenute gospode dobiti rečeni mig, da zatraženu skupštinu požurim i da onda dalje shodna odredimo. Ali na svoje veliko iznenađenje već 22. svibnja t. g. čitao sam u novinama oglas, gdje je sam Bašek, koji mi je sve ovo govorio, skupa sa Sivošem odredio glavnu skupštinu u Srijemu u Novom Vukovaru,

Sad mi je puklo pred očima i bila mi je cijela stvar jasna. Trojni drugovi gg. Sivoš, Bašek i Lovreković bojali su se po članovima zatražene vanredne glavne skupštine i naznačenoga dnevnoga reda, pak su cijelu stvar tako upriličili, znajući da članovi iz županije zagrebačke i bjelovarske ne će moći na svoj trošak putovati u Srijem na glavnu skupštinu, kamo su mogli putovati samo pozvanici, koje si je Sivoš pozvao posebnim listovima da dođu na trošak zadruga, pak da će tako i ove kao i prošavie 2 godine, gdje se nijesu niti knjige niti računi pregledavali, opet dobro proći. To je i polučio.

Ali se samo čudim postupku samoga Bašeka, gdje je on — ne samo pred menom — priznao, da nijesu niti knjige niti računi Sivoša u redu i da fali novaca bez računa i rekao, ako dođe do zatražene skupštine i pregledanja računa „da bu bogme Sivoša vrag sel“, izjavivši još, da će odsele ići sve u redu, a ako ne, da će mi dati samo mig id. Bio je proti ovakovomu postupku Sivoša, a kad tamo sporazumno s njim odredio je skupštinu u Srijemu, samo da zapriječe nama na skupštinu doći. I tako je Sivoš uza sve ovakovo stanje stvari sa svim točkama dnevnoga reda, kako mi je Lo-

vreković 7. lipnja t. g. pisao, sjajno prošao, jer da su svi njemu odani, što dakako nije ni čudo za nas, koji smo bili na prvoj i drugoj gl. skupštini, jer znademo, kako Sivoš gl. skupštine upriličuje i tako polučiti sjajan uspjeh sa svim točkama dnevnoga reda i apsolutorij za polaganje računa, koji se niti ne pregledavaju, pak je vjerojatno, da je i ovu godinu sa gg. pozvanicima ovako skupštinu obavio.

Tako vam je to, braćo članovi i gg. povjerenici s tom po nama zatraženom varednom gl. skupštinom. Medusobna sloga i sporazumak trojnih drugova jest od neprocjenive vrijednosti. A nije krivo niti onomu povjereniku, koji se naučio s kime mu se valja sporazumiti i koji se ni za čije babe dušu ne brine —!

Budući pak da je sam Bašek priznao, da nisu niti knjige niti računi Sivoša u redu i da fali novaca bez računa, to sam na temelju njegove priznanice podnio radi toga kao i radi raznih drugih nekorektnih čina g. Sivoša sl. kr. državnomu odvjetništvu kaznenu prijavu te je istraga u tečaju. A Vašu molbu, kojom se pridružujete nama i solidarno tražite vanrednu gl. skupštinu radi učinjenih Vam po Sivošu nepravda, priložio sam iztražnomu zapisniku, da sl. sud vidi, da je Sivoš i Vas članove kod isplate prikratio za K 200, K 80, K 400 i K 200.

Toliko Vam, braćo članovi, na Vaše upite. A Tebi, dragi Ivane, na Tvoj cijenjeni list od 25. lipnja t. g. posebice odgovaram, da se nimalo ne ljutim na Tebe sto si mi dobacio, da su mi gospoda od ravnateljstva valjda malo više odbrojila, kako su mi bili ponudili, pak da sam zato zatraženu skupštinu opozvao. Ne, ne ljutim se na Tebe, jer iz toga vidim da si pošten i na mjestu čovjek, a ne kako mi je jedan g. povjerenik pisao, da mi moramo kod isplate isplate posmrtnine gledati, da se članu što manje isplati. Dakle ne onoliko, kako pravila propisuju?!

Hoće li kada nas 9400 članova znati, u koje se pak svrhe taj naš novac troši! Nas 9400 članova placamo 1 K mjesečno — ne računajući one, koji još nisu 12 mjeseci članstva navršili, a tih ima možda polovica te plaćaju kroz prvih 12 mjeseci članstva po 2 K mjesečno — to je 9400 kruna mjesečno, a to je lijepa svota, što je mi svaki mjesec uplatimo, pak se ne bi smjeli članovi prikraćivati kod isplate posmrtnine.

Što se pak tiče toga, da Vam Sivoš bez Vašega znanja i privole oduzima stare članske knjižice te ih zamjenjuje novima na manju isplatu i tako prikraćuje za znatne iznose — to se i kod nas događa i događat će se toga i više, ako budemo na sve to žmirili i sutili.

A kako je god izopačen zaključak glavne skupštine od 14. svibnja 1904., jer je u članskim knjižicama kad je dana preinaka pravila kr. sudbenom stolu na potvrdu, ispuštena kod čl. 11. zaporka glavne skupštine, da se ova preinaka na prije upisane članove ne proteže, tako nije glavna skupština niti 27. svibnja 1905. zaključila, da se starim članovima oduzimaju stare knjižice i zamjenjuju novima na manju isplatu ili da im se u knjižice črčka isplata po skrižaljci i tako članovi prikraćuju za 200, 300 i 400 kruna. Sivoš sam svojevremeno ovako radi, što ne bi smjelo biti.

Za to braćo članovi, treba da otvorimo oči i usta, treba da se organiziramo, pak nam se za naše krvavo uplaćivane krunice ne bude takova šta dogodilo.

Vanrednu glavnu skupštinu ćemo opetovano zatražiti, a na nju dođite ne samo Vi, koji ste molbu potpisali, vas 50, nego i drugi. A kad bude vanredna glavna skupština zatražena i određena, onda neka dođu članovi i iz Ivanic grada i okolice, pak ćemo sve staviti u red. U prvom pak redu treba da se glavne skupštine obdržavaju u gradu Zagrebu, u sjedištu zadruga, a ne po cijelom svijetu, samo u sjedištu zadruga ne, kako to g. Sivoš sa svojim trojnim drugovima upriličuje. Jeli ovo razumijete? Toliko, braćo članovi, za saga, a u eventualnom slučaju više.

Uz bratski pozdrav

Inocenc Müller.

Proglas

redarstvenih zabrana.

Obzirom na ljetovališni i lječilišni položaj trgovišta Samobora i radi ukinuća nekih običaja, koji se protive redarstvenim propisima i odredbama kaznenog zakona, stavlja se uslijed zaključka I. sjednice trgovišnog zastupstva od 14. srpnja 1906., izdanoga na temelju §. 26. toč. 7. zak. čl. XVI. : 1.870. o uređenju općina i trgovišta — do općega znanja, da je svakako zabranjeno:

1. izvješivanje, sušenje i promahivanje rublja, posteljine i sličnih predmeta na prizemnim prozorima, na ogradama ili na drugim objektima; od strane ulica, javnih prolaza, trgova i perivoja, te otiranje (isprašivanje) prašnih krpa, sagova i iz prozora na spomenuta javna mjesta;

2. ispruživanja ruleta i žaluzija (zavjesa, rebrnica) iz prizemnih prozora i pred poslovnica, te ostavljanje otvorenih, ali neprikopčanih prozornih krila nad pločnike i javne prolaze: ispod visine prolazećega općinstva;

3. izbacivanje smeća, izljevanje nečistih voda, koje su upotrebljavane za razna pranja i izvedenje gnojnicina: na ulice i na pločnike i u slične jarke, te bacanje smeća i uginulih životinja u potok „Gradnu“;

4. izljevanje vode iz kožarskih močila u potok „Gradnu“ ili u kanale, koji su u potok izvedeni, te čišćenje zahodnih jama i kanala kao i odvažanje izmetina u vremenu od 3-ćeg sata sutra do 10-tog sata s večera;

5. tjeranje marve, svakovrsno voženje i jašenje po pločnicima, javnim prolazima i perivojima, koji su samo općinstvu na porabu dopušteni, naglo i neoprezno voženje i jašenje, te ostavljanje marve i upreženih kola bez nadzora na cestama, ulicama i trgovima;

6. napajanje marve, pranje povrća i rublja i razna druga pranja kod javnih zdenaca;

7. kupanje u potoku „Gradni“ tik do ulica, javnih prolaza, perivoja i trgova, naročito pravcem od klaonice duž prolaznog puta na „Novi

trg“ i u „Rudarskoj dragi“, izuzetkom onih mjesta, koja su od ulica, javnih prolaza, trgova i perivoja odaljena ili zaklonjena;

8. ulično prosjačenje i prosjačko napadanje općinstva, naročito ulično prosjačenje po djeci;

9. ostavljanje upreženih kola radi hranjenja marve i ostavljanje kola, gradje, robe i drugih predmeta na pločnicima, cestama, ulicama, javnim prolazima, perivojima i trgovima bez posebne poglavarstvene dozvole;

10. voženje više od jednih kola u jedanput preko mostova i naglo voženje i ostavljanje kola na mostovima;

11. izvažanje smeća i tomu slična materijala (šuta, gruh itd.) na mjesta, koja nisu u tu svrhu po poglavarstvu naročito određena;

12. privezivanje marve za javne ograde, svjetiljke, drvorede i nasade;

13. puštanje zloćudnih i dosadnih pasa na ulice, trgove i perivoje i vođenje pasa u crkve, kavane, krčme i gostione, te na vašare i na mjesta javnih zabava;

14. prodavanje raznovrsnih slastica, meda, južnog voća i raznog peciva izvan poslovnih prostorija zgrade, bez da su pokriveni čistom prozirnom tkaninom ili sitnim prozirnim rešetkama ili staklenim poklopcima;

15. prebiranje, premetavanje i gnječenje slastica, voća, peciva, slira, maslaca i sličnih životinjskih stvari sa prstima i vraćanje spomenutih stvari, sa kojima se na spomenuti način kod kupovanja postupalo;

16. bacanje praskavica i poraba aparata za naročito bučenje: na ulicama, trgovima, perivojima i drugim javnim mjestima i u lokalima, te prodavanje takovih predmeta djeci, slaboumnima, nedoraslim osobama i onima, koji se nalaze u pripitom stanju;

17. trganje granja iz drvoreda i javnih nasada, trganje cvijeća u javnim perivojima i na groblju, te smicanje drvija i granja po putevima i javnim perivojima;

18. pasenje marve po opć. putinama i po grabama bez uzeta i u opće pasenje marve po sajmištu;

19. navažanje gnoja, zemlje i tomu sličnog materijala na općinske (poljske) ceste i putove, izrezivanje zemlje sa travom (važe) na opć. putinama, kopanje pijeska i zemlje na opć. zemljištu i odnašanje kamena ispod staroga grada; sve to bez predhodne poglavarstvene dozvole.

Svaki prekršitelj ovih zabrana bit će kažnjen, u koliko koja zabrana seže u područje:

a) mjesnoga i cestovnoga redarstva po §. 7. i 11. ces. naredbe od 20. travnja 1854. re-dnom globom od 2 do 200 kruna ili zatvorom od 6 sati do 14 dana;

b) poljskoga redarstva po § 5. zakona od 14. siječnja 1873. globom od 2 do 200 kruna ili zatvorom od 1 do 10 dana;

c) kaznenoga zakona po §§ 422., 427., 428. i 430. k. z. globom od 2 do 200 kruna ili zatvorom od 1 do 14 dana.

Ovom se prilikom podjednako roditelji i pri-glednici djece opominju, da ne puštaju i ne ostavljaju djecu samu na ulicama ili drugim prometnim mjestima, po kojima se vozi i jaši, jer propustom ove pažnje čine prekršaj § 378. k. z., za kojega je u § 335. k. z. određena kazna zatvorom od 1 do 6 mjeseci u slučaju teške tjelesne ozlede djeteta, a od 6 mjeseci do 1 godine u slučaju smrti djeteta.

Konačno se vlasnici kuća umoljavaju, da u ljetu bar svake srijede i subote po podne te svakog dana pred blagdanom dadu očistiti ploč-nike i ulice ispred svojih kuća od prašine i druge nečisti. Tako će se postići opće željena urednost i čistoća trgovišta, kao ljetovališta i lječilišta, a sami vlasnici i posjednici kuća, te njihovi stanari riješit će se nesnosne i zdravlju vrlo štetne prašine, koja se ni najčešćim polje-vanjem posve odstraniti ne može.

Poglavarstvo slob. i kr. trgovišta Samobora.

Dne 14. srpnja 1906.

Trgovišni upravitelj: Čop.

➡ Gostiona k „Gradu Trstu“ ➡

Svaki dan friški

sladoled i ledena kava

dobivaju se kod J. Fittlera.

Vozni red

lokalne željeznice Zagreb—Samobor.
vrijedi od 1. svibnja 1906.

Odlaz iz Zagreba: pr. podne u 7 i 11:30; poslije podne u 2:40, 7 i 8:30.

Odlaz iz Samobora: pr. podne u 5:30 i 8:30; poslije podne u 1, 7 i 8:30.

Nedjeljom i blagdanima kreću osim ovih vlakova iz Samobora još i vlakovi u 5:33 p. p. i 10 u noći, a iz Zagreba u 2:10 i 3:30 p. p. i u 10:3 u noći.

Izvrсна kava

čaj, čokolada, kakao te slatko i kiselo mlijeko dobiva se svakoga dana kod

Melanije Wuja,
Suhodol, kraj hydropatičkog zavoda.

Prodaje se jeftino radi preseljenja razno

pokućtvo

kao 2 ormara, 2 kreveta s opremom, 2 noćna ormarića, 1 umivaonik s ogledalom, 1 kanapee, 1 otoman i 1 stol. — Uz to se prodaje jedan fikus 2 m visok. — Poblje Rumbergova ulica broj 36 I. kat.

Uspješno se
oglašuje u
„Samoborskom

Listu“

Novel

Novel

Universalna mapa

sadrže 5 raznih razglednica, 5 listovnih papira i omota, držalo i pero te koledar na mapl, a stoji samo 15 nš. (30 filira) dobija se u

Samoborskoj tiskari i papirnici

SLAVKA ŠEKA

trg Leopolda Salvatora u Samoboru.

Nadalje preporučam si. općinstvu moje različite serije karta razglednica, listovni papir u mapama i u kasetama, piso-risači materijal, molitvenike, notese, albume te razne vatrometne predmete.

Osobito se pako preporučam za izradbu svakovrsnih tiskarskih poslova, koje obavijam brzo i točno te uz vrlo umjerene cijene.

Liker-vino za mlohave i nemoćne osobe, finog ukusa itd. itd. jest

Créma

Marsala

tvornice specialiteta

Attilio Depaul iz Trsta.

U Samoboru se dobiva kod Janka Budia ml.

Pozor kućanice!!

Najbolji i najfiniji ocat uporabiv za sve potrebe, a naročito za kisenje povrća dobiva se u tvornici octa **Andrije Nagode.**

Tko pošalje???

poštom unaprijed

5 K 40 filira,

10 kruna,

dobije franko u kuću sljedećih 20 knjiga. Samo kratko vrijeme nečuvano jeftino!

1. Frey: „Pomorska bitka“. 2. Bogović: „Crna kraljica“. 3. Tomić: „Pripovijesti“. 4. „Život kraljice Jelisave“. 5. Sirola: „Brat i sestra“. 6. „Doista jedan je Bog“. 7. Mijatov: „Život hajduka Udmanica“. 8. Pastorčić: „Rusko japanski rat“. 9. „Pastorčine Petrice Kerempuha“. 10. S. K.: „Spomen-pjesme“. 11. Pužar: „Obrstar Jelačić“. 12. „Dvostruko umorstvo“. 13. Sirola: „Devet izvornih pripovijesti“. 14. Sirola: „Sikanova djeca“. 15. „Vojničke šale“. 16. Pužar: „Seljačke pravice“. 17. Sienkiewicz: „Bartek pobjeditelj“ (novo). 18. Verne: „Doktor Oks“. 19. Grigorović: „Piknik“. 20. Tomasić: „Crice“.

Tko šalje poštom unaprijed K 3-20, dobije 30 šaljivih predmeta za zabavu u ugodnom društvu.

Tko šalje unaprijed K 1-20, dobiva „Zlatne ribice“, galeriju slika (samo odrasli).

dobiva franko u kuću sljedećih 40 knjiga. Samo kratko vrijeme.

1. Ljubić: „Matija Gubec“. 2. Devide: „Lažni barun“. 3. Tomasić: „Crice“. 4. Mark Twain: „Zvuci iz Amerike“. 5. Milčić: „Vražja četa“. 6. Strok: „Spasna priprema“. 7. „Doista jedan je Bog“. 8. Hoffman: „Svatko je svoje sreće kovač“ (vezano). 9. Pužar: „Obrstar Jelačić“. 10. Sienkiewicz: „Bartek pobjeditelj“ (novo). 11. „Život kraljice Jelisave“. 12. Sirola: „Pomrseni račun“. 13. S. K.: „Spomen-pjesme“. 14. Czajkowski: „Skaložob u kuli sa sedam tornjeva“. 15. „Pastorčine Petrice Kerempuha“. 16. Frey: „Na bijegu“. 17. Storma: „Pčelinir“. 18. Sirola: „Devet izvornih pripovijesti“. 19. Sirola: „Sikanova djeca“. 20. Laszowski: „Ribnik“. 21. Sirola: „Miraz“. 22. Tražimir: „Sjaj danica ilirske“. 23. Pastorčić: „Rusko japanski rat“. 24. Mijatov: „Život hajduka Udmanica“. 25. Pužar: „Seljačka buna“. 26. Burdo: „Zgode i putovanja Stanley-a“. 27. Kračmar: „Novela i novele“. 28. Grigorović: „Piknik“. 29-40. Harambašić: „Vijeno-pripovijesti, romana i pjesama (12 knjiga)“.

Novce molim unaprijed slati knjižari i papirnici

Ferdo Strmečki ml.,

Frankopanska ulica br. 2. — ZAGREB. — Frankopanska ulica br. 2.

Hydropatičko lječilište

u Samoboru

u blizini glavnog grada Zagreba, u prekrasnom šumovitom gorskom kraju, na podnožju okičke gore.

Način liječenja. Kompletno najmodernije uređenje za hydro- i elektro-terapiju sa hydro-električnim kupeljima. Kupelji s ugljičnom kiselinom, vrućim uzduhom, parne kupelji, medicinske kupelji i liječenje fangom; masaža gymnastika, terrankura, kneipovanje, sunčanje i zračenje.

Liječe se: Bolesni živčanog sustava: neurastenija, hysterija, hypochondrija, neuralgija, migrena, chora, bezanica, klijenuti, svekolike bolesti centralnog živčanog sustava, napose kične (tuzev duševne bolesti). Bolesni disala, akutni i kronički bronhijalni katarrh, katarrhi dušnika i grkljana, bolesni nosa i porebrice, asthima i emphysem.

Nadalje: neuredno izpražnjivanje, haemorrhoidi, kronički proljevi, nervozna dyopepsija, slabokrvnost, bljedica, tustilo, diabetes melitus, ulož, rheumatizam, griješke srca i arterioschroza; bolesti ženske: neuredna menstruacija, bijeli cvijet, upale i promjene položaja maternice.

Stanovi i opskrba uređeni su u posebnom pensionu s najvećim komfortom, te sa svim udobnostima. Postoji obična, vegetabilna hrana i hrana za diabetike.

Liječnik: Dr. Mijo Juratović.

U mjestu je pošta, brojav i željeznička stanica.

Potanje obavijesti daje „Uprava lječilišta u Samoboru“, trg Leopolda Salvatora br. 18.

Glavni savez tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

ZAGREB.

P. n.

Već sada nam je moguće, da svim posjednicima, gospodarima
i vlastelinima pružimo

zajamčeno izkušane gospodarske strojeve,

jedino samo iz tvornica **prvoga reda** uz potpuno umjerene cijene i brzu dobavu.

Upozorujemo p. n., da svrate osobitu pažnju na to, da se je naš savez organizovao **nagom za korist hrvatskoga naroda**, te da udovolji davno očekivanim potrebama **domaćeg gospodarstva i industrije**.

Već danas stoji na našem ovdješnjem skladištu preko **hiljadu** raznih gospodarskih strojeva, te svakomu kupcu stoji prilika, da se osvjedoči o

solidnoj gradnji i savršenoj konstrukciji strojeva.

Osvrnuv se i na prijašnje oglase u ovom listu, ponovo ist-čemo, da nam **financijska snaga** naših odličnih tvornica omogućuje **uspješnu borbu sa svakom konkurencijom**.

Naše objave nijesu samo puka obećanja, već **istinski rad i nastojanje**, da pribavimo našem poduzeću **častan glas**.

Mi jamčimo za naše strojeve jednu godinu dana, postavljamo ih u posao i izašljemo svake godine u proljeću našeg montera, da izvidi i ispita, dali su strojevi kod nas nabavljeni u potpunom redu, a **sve to posve besplatno**. Molimo za Vaše vrijedno podupiranje.

S veleštovanjem

Glavni savez

tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

Preradovičev trg. **Zagreb.** Preradovičev trg.

Brzjavlj: **Stöger, Zagreb.**

Telefon br. 76.

Telefon br. 76.

Svoj k svomu!

Svoj k svomu!

Trgovina i naklada umjetnina **Josip Kaplan** Zagreb, Duga ul. 12., Telef. 245.

Preporuča svoje bogato opskrbljeno skladište raznih svetili i svjetskih uljenih slika i staklenih i kromoslika, heliogravura, bakro- i ocjeloreza, akvarela, zrcala u zlatnim i orahovim okvirima.

Tvorničko skladište okvira za slike i letvice za slike u raznim izradbama na veliko i na malo. **Zidnih satova i ura njihalica.** Kiparsko-pozlatarska i staklarska radiona. Vlastiti proizvod okvira za slike i staklenih slika, kao i slika sa glazbom. **Portreti i umjetna slikarija.** Zavod za crkvenu umjetnost, križni putevi, kipovi, raspela i slike za žrtvenike u svakoj izradbi.

Osobito preporučam krasnu sliku „**Saborska sjednica od 4. srpnja g. 1848.**“ koja nebi smjela manjkati u nijednom hrvatskom domu.

Ilustrovani cjenici besplatno i franko.

Ilustrovani cjenici besplatno i franko.

Gostionica

„Kraljici prirode“

(Vila Eduard Presečki)

nalazi se u čarobnom Auin-perivoju, te je ugodno sklonište za odmor, okrepu i zabavu. — Divotni vidici pružaju gostima vanredan užitak. — Svježi gorški uzduh prija grudima i podaje krepko zdravlje.

U gostionici se toči za okrepu gostiju:

izvrsno domaće vino

iz vlastitih vinograda, kao i

svježe ožujsko pivo,

dobiju se sve vrste

toplili i hladnih jela

kao i sir Ementhalski, domaći, švicarski itd., salama, jaja, slatko i kiselo mlijeko, maslac, bijela i crna kava, kakao, te priznati Samoborski kruh iz moje svestrano priznate uzorne pekarnice.

Po narudžbi dobije se **janjetina, odojak,** tepo želji i sve druge vrste jela.

Objed se može i posebice naručiti, da se naznači broj gostiju i vrsta jestiva, te da to domaći najave usmeno, a strani pismeno u Šmidhenovoj ulici broj 4.

Gostionica „Kraljici Prirode“ E. Presečki-a.

Zahtijevajte samo

Volanijevu lužinu.

Najveći uspjeh sadašnjosti!

postigla je poznata i znamenita lužina za pranje rublja tvrtke

EUGEN VOLANI

koja je u kratko vrijeme polučila na gospodarskom polju za štedljive domaćice najsajniji uspjeh i zadovoljstvo.

Ne kupujte, ako nije

mojim imenom
providjeno.

Lužina je nenaplativa za svaku štedljivu i dobru domaćicu, za bolnice, praonica, samostane itd.

Prednosti kod uporabe jesu: pranje bez sapuna, sode, pepela i line primjese, a što je baš glavno kod uporabe, da ne škodi i ne kvari rublje.

Prištednja na vremenu.	Zašto? jer se u 2 sata opere ona količina, što se prije jedan cijeli dan prala.
Prištednja na trošku.	Zašto? prije su bile potrebne 2 pralje, a sada jedna.
Prištednja na gorivu.	Zašto? jer uporabom gori 2 sata, prije 10 sati.
Prištednja na rublju.	Zašto? jer ne kvari rublje i traje 2 puta dulje.
Prištednja na novcu.	Zašto? kod najmanjeg gospodarstva sigurno 100 K.

Ove sve navedene prednosti lužine ispitala su 4 učenjaka i kr. zem. kem. anal. zavod u Zagrebu, predstojnik dr. Srećko Bošnjaković.

Raskužna moć Lužine: raskužuje rublje od zaraznih bolesti, uništuje bacile kolere, pošaljne, tifusa i spora, bedrenice (Milzbrand).

Lužina ne zahtijeva nikakvih posebnih uredba ili sprava. Paziti valja na patvorine i jamčim samo onda za sjajan uspjeh, ako je kutija ili omot providjen mojim imenom. Narudžbe prima i obavlja samo uz pouzće

EUGEN VOLANI

Zagreb, Gundulićeva ulica 29, Telefon 154.

Naputke za uporabu šaljem besplatno. — Prodaja najmanje u sanducima po 25 kg.; no da se može svatko o dohoti lužine osvje- dočiti, šaljem za pokus kutiju od 4 i pol klg. po K 2-80 uz pouzće sa naputkom. — Trgovci uživaju primjeren popust.

U Samoboru dobije se samo kod E. Presečki-a.